

Nota zienswijzen

Afvalstoffenverordening 2017

8 november 2016

Verseon nr. 274769

Inhoud

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Algemeen

In het kader van de wettelijke procedure (artikel 10.26 van de Wet milieubeheer) heeft de concept afvalstoffenverordening 2017 vanaf 3 juni 2016 tot en met 21 juli 2016 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is voor een ieder de mogelijkheid geboden om naar keuze mondeling of schriftelijk te reageren en zijn of haar zienswijze kenbaar te maken.

1.2 Voorlichting en informatie

De verordening was te raadplegen bij het omgevingsloket en op www.leusden.nl/nieuweinzamelen. Op 27 en 29 juni en 4 juli heeft de gemeente inloopavonden georganiseerd over het nieuwe inzamelen en locaties van ondergrondse restafvalcontainers. Huishoudens in de gemeente hebben per brief een uitnodiging voor deze inloopavonden ontvangen. Deze avonden zijn tevens aangekondigd op www.leusden.nl.

1.3 Status nota zienswijzen

In deze nota zienswijzen zijn alle ingediende zienswijzen kort en zakelijk weergegeven en voorzien van een gemeentelijke reactie. De ingediende zienswijzen zijn volledig en geanonimiseerd weergegeven in de bijlage.

Het college doet een voorstel aan de raad over de ingediende zienswijzen. In een openbare vergadering beslist de gemeenteraad over de ingediende zienswijzen en de vaststelling van de afvalstoffenverordening.

1.4 Ingekomen zienswijzen

Gedurende de zienswijzenperiode is er één (1) zienswijze ontvangen.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een anonieme beschrijving van de reactie weergegeven en is het gemeentelijke standpunt daarop verwoord.

In de bijlage is de volledige reactie geanonimiseerd weergegeven.

Hoofdstuk 2 Zienswijzen

2.1 Adressant 1

1. Appellant geeft aan dat de zienswijze zich richt tegen de afvalstoffenverordening - in het bijzonder artikel 7 en paragraaf 5 – en het onderliggende Grondstoffenplan 2016-2020.
2. Fijn huishoudelijk afval is de restgroep van afval dat overblijft nadat het nieuwe inzamelen perfect wordt uitgevoerd. Hierbij gaat de gemeente uit van de ideale burger die het afval optimaal scheidt. Waarop heeft de gemeente zich hiertoe gebaseerd?
3. Gemiddeld gezien is de meerderheid van de respondenten (van de peiling uitgevoerd door I&O research) tevreden over de inzameling van huishoudelijk afval. Wat is de waarde van dit resultaat, als het nieuw inzamelbeleid het oude beleid niet continueert?
4. Met het nieuwe inzamelbeleid betekent het dat de inhoud (ook met organisch afval) in de restafvalcontainer verdwijnt. Dat staat lijnrecht tegenover het beleid dat gericht is op het reduceren van het restafval.
5. Indien het gewicht van restafval wordt doorberekend in de hoogte van de afvalstoffenheffing, leidt dit tot onmogelijke toestanden waarbij het zeer wel tot de mogelijk behoort dat het restafval naast ipv keurig gewogen in de container verdwijnt.
6. Diverse opmerkingen over financiën met betrekking tot het onderliggende Grondstoffenplan 2016-2020.

Reactie gemeente

1. De concept afvalstoffenverordening 2017 is opengesteld voor zienswijzen conform artikel 10.26 lid 2 Wet Milieubeheer. Op 11 februari 2016 heeft de Gemeenteraad het Grondstoffenplan 2016-2020 vastgesteld. Het Grondstoffenplan staat niet open voor zienswijzen. De vastgestelde documenten zijn te raadplegen op de website van de gemeente Leusden met bestuurlijke informatie (zie <https://gemeentebestuur.leusden.nl>, agendapunt 5, Het Nieuwe Inzamelen op 11 februari 2016).
2. In het Landelijk Afval Beheer Plan is huishoudelijk restafval gedefinieerd als *“afval dat overblijft bij particuliere huishoudens nadat deelstromen gescheiden zijn aangeboden en/of ingezameld. Het betreft dus partijen gemengd afval die als zodanig worden aangeboden”*. De gemeente Leusden wil van 150 kg restafval per inwoner naar 75 kg restafval per inwoner in 2020. Bij het opstellen

- van het Grondstoffenplan zijn de effecten onderzocht van maatregelen die vergelijkbare gemeenten hebben getroffen en waarbij aanzienlijk minder huishoudelijk restafval wordt geproduceerd. Uit de ervaringen in deze gemeenten bleek dat het reëel is om te verwachten dat per inwoner nog maar gemiddeld 75 kg restafval overblijft. Inwoners die wonen in de gemeente in Nederland met de minste hoeveelheid restafval produceren jaarlijks zelfs nog minder: gemiddeld 21 kg restafval per inwoner.
3. De betreffende vraag uit de inwonerspeiling gaat over de gehele afvalinzameling in de gemeente Leusden en niet alleen over de inzameling van restafval. In de inzameling van de meeste soorten afval verandert niets. De inzameling van restafval verandert wel. De reden van deze verandering is dat de gemeente Leusden haar verantwoordelijkheid wil nemen om invulling te geven aan het landelijke doel om in 2020 nog maar 75 kg restafval per inwoner in te zamelen. Door van afval weer een grondstof voor nieuwe producten te maken, dragen we bij aan de circulaire economie. Met de huidige inzamelmethode zijn geen grote verbeteringen meer te verwachten. Om een omslag te kunnen maken, heeft de gemeenteraad besloten om deze systeemwijziging in te voeren. Bovendien laat de inwonerspeiling zien dat er in Leusden een goede basis is om verder te gaan met afvalscheiding: veel inwoners noemen “milieu” als belangrijkste reden om afval te scheiden.
 4. De verwachting is dat de verandering in het inzamelsysteem - waarbij grondstoffen aan huis worden ingezameld en restafval gebracht wordt naar ondergrondse containers - ertoe leidt dat inwoners hun afval veel beter scheiden. Hierdoor daalt de hoeveelheid restafval sterk. In het inzamelsysteem voor groente-, fruit- en tuinafval verandert niets. Verwacht wordt dat inwoners dankzij het nieuwe inzamelen hun organisch materiaal beter apart houden en dus méér apart zullen aanbieden bij het gescheiden groente-, fruit- en tuinafval. Dit blijkt ook uit de resultaten in andere gemeenten in Nederland.
 5. Het doorberekenen van de hoeveelheid afval naar huishoudens (gedifferentieerde variabele tarieven) is een beproefd systeem dat inmiddels door meer dan 150 gemeenten wordt toegepast. De ervaring van deze gemeenten leert dat ongewenste bijeffecten - zoals afvaldump - gering zijn en van korte duur. De gemeente Leusden is natuurlijk alert op dit soort effecten en zal daar zeker op handhaven. De afvalstoffenverordening bevat geen bepalingen over het variabele tarief. Het variabel tarief wordt in 2018 ingevoerd. De manier waarop het variabel tarief wordt opgelegd, wordt geregeld in Verordening op de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing. Deze verordening wordt in de loop van 2017 vastgesteld.
 6. De financiële gevolgen van de invoering van het Grondstoffenplan zijn meegenomen in dit plan.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassen van de verordening. De afvalstoffenverordening gemeente Leusden 2017 kan ongewijzigd worden vastgesteld.

Bijlage 1 Zienswijze geanonimiseerd

Zienswijze: Afvalstoffenverordening Leusden 2017

Geachte college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leusden ,

In het kader van de duurzaamheid en het verminderen van de afvalstromen, is ook de gemeente Leusden gehouden een ander, nieuw inzamelbeleid van de gemeentelijke afvalstoffen in te zetten. Om hieraan te kunnen voldoen is na onderzoek een nieuw beleid, te weten het nieuwe inzamelen, ontwikkeld. Met het nieuwe inzamelen streeft de gemeente Leusden naar een reductie van het zogenaamde restafval van 3 kg naar 1,5 kg per week in 2020 per inwoner van Leusden.

Zoals gezegd is deze zienswijze gericht tegen de Afvalstoffenverordening en ook tegen het op onderliggende op 11 februari 2016 door de gemeenteraad vastgestelde Grondstoffenplan 2016-2020 , dat het uitgangspunt vormt voor de invulling van de regels van het nieuwe inzamelen van de gemeente Leusden .

Hieronder volgt puntsgewijs een aantal artikelen uit de verordening met daaropvolgend het commentaar:

In artikel 7 **Afvalscheiding** van de verordening staan de verschillende soorten afval , afvalstromen genoemd , de zienswijze is met name gericht tegen het zogenaamde "fijn huishoudelijk restafval , inzameling nabij elk perceel in en buiten de kernen van Achterveld, Leusden , Stoutenburg " ; de handhaving daarvan door bijzondere opsporingsambtenaren , paragraaf 5 van de verordening.

Inhoudelijk commentaar fijn huishoudelijk afval , is de restgroep van afval dat overblijft nadat het nieuwe inzamelen perfect wordt uitgevoerd . Hierbij gaat de gemeente Leusden uit van de ideale burger die het afval optimaal scheidt . Waarop heeft de gemeente zich hiertoe gebaseerd?. In het **Grondstoffenplan** wordt onder het hoofdstukje Communicatie genoemd dat het bureau I & O research

een inwonersraadpleging heeft gehouden onder x – aantal ?? inwoners , bijna 1200 respondenten hebben de vragenlijst volledig ingevuld . De resultaten van het onderzoek zijn voor de gemeente Leusden kennelijk aanleiding geweest om haar “nieuwe inzamelbeleid” te ondersteunen. Is dit een juiste aanname ?

Op p. 13, 14 staan de resultaten van het respondentenonderzoek: **huidige afvalinzameling** , “ gemiddeld gezien is de meerderheid van de respondenten tevreden over de inzameling van huishoudelijk afval ” .
commentaar: wat is de waarde van dit resultaat, als het nieuw inzamelbeleid het oude beleid niet continueert?

Vervolg conclusies I & O research :afval scheiden :

- 1- respondenten uit de laagbouw scheiden hun afval *vaker* dan respondenten uit de hoogbouw;
commentaar term vaker is te vaag om daaraan conclusies te verbinden.
- 2- “Voor ruim de helft is het milieu de belangrijkste reden om afval te scheiden. “Te veel gedoe ”, en een gebrek aan ruimte “zijn de belangrijkste redenen om geen afval te scheiden ;
commentaar de gemeente Leusden negeert het kamp nee-zeggers dat toch bijna bestaat uit de helft van de Leusdense bevolking . Door veel hoogbouwbewoners , bijvoorbeeld appartement de Zaaier, wordt het organisch afval helemaal niet gescheiden (te veel gedoe , geen ruimte). Hoe kan de gemeente Leusden het nieuwe inzamelen per 1 januari 2017 invoeren, ervan uitgaande dat deze mensen ineens afval gaan scheiden, en niet alleen positief staan ten aanzien van afvalscheiding, maar dit ook feitelijk gaan doen . Ook zou ik de gemeente Leusden adviseren om op de vuilophaaldag eens door het dorp te fietsen , om eens te gaan kijken hoeveel zakken opgepikt zijn door vogels en andere dieren die het zich in de zakken bevindende organisch afval consumeren. Conclusie : Leusden is nog niet klaar voor het nieuwe inzamelen , waarbij een geringe hoeveelheid restafval na perfecte afscheiding overblijft. In de Leusderkrant van 13 juli staat evenwel een artikel met foto van een aantal grijze vuilniszakken met in de tekst dat de opgepikte vuilniszak tot het verleden gaat behoren met het nieuwe inzamelbeleid, dat zou kunnen , maar dat betekent wel dat de inhoud (ook het organisch afval) in de restafvalcontainer verdwijnt . Dat staat lijnrecht tegenover het beleid dat gericht is op het reduceren van het restafval.
- 3- Meer dan de helft van de respondenten is bereid blik, drankkartons en (indien van toepassing) luiers en / incontinentiemateriaal te scheiden ; **Commentaar** als onder 2 .
- 4- Aan de respondenten werd meerdere malen een tweetal situaties voorgelegd waaruit ze konden kiezen . Wat betreft restafval, kiest meer dan de helft van de respondenten voor het huis-aan-huis laten ophalen van restafval (in een minicontainer), i.p.v. van het naar een ondergrondse container te brengen . Wanneer het restafval echter eens in de 3 of 4 weken wordt opgehaald , kiest de meerderheid toch voor een ondergrondse container op korte loopafstand. Commentaar: dit getuigt niet van een positieve houding van de meerderheid van de respondentengroep, pas wanneer een om de 3 tot 4 weken ophaalbeleid wordt voorgesteld gaat de groep om .
- 5- Papier **geen commentaar.**
- 6- Wat betreft het financiële plaatje , zijn de meningen minder uitgesproken dan de overige stellingen. Zo is 2/3 van de respondenten uit de laagbouw voor een vast bedrag, i.p.v. een

kleiner bedrag plus een bijdrage die afhankelijk is van de hoeveelheid restafval. Voor bewoners in de hoogbouw is dit aandeel kleiner (57 %); Commentaar: indien het gewicht van restafval wordt doorberekend in de hoogte van de afvalstoffenheffing, leidt dit tot onmogelijke toestanden waarbij het zeer wel tot de mogelijkheid behoort dat het restafval naast ipv keurig gewogen in de container verdwijnt . Hiertoe zou een enorm rigide handhavingssysteem ontwikkeld moeten worden, waar een kostenplaatje aanhangt .De afvalstoffenverordening noemt in artikel 8 in combinatie met de paragraaf 5 van de verordening, de verbods – en de handhavingsartikelen. Echter dit is voor een zo grootschalige omslag in het beleid waar voor de burger een “stimuleringsprijskaartje “ (weinig restafval , weinig kosten “aanhangt) een zeer algemeen en niet afdoende zwaar middel. Zelfs nu ligt afval naast de vaak volle containers (zie bijlage), de gemeente Leusden zet op dit moment geen opsporingsambtenaren/ toezichthouders in die gedumpt afval naast de containers opruimen , het ligt daar maar , totdat de container geleegd wordt.

Financiën : Voor wat betreft de berekening van de financiële impact van het Grondstoffenplan is op te merken dat dit plan, het beleid en de verordening dienaangaande de optimistische versie is en lijkt dus naar de oplossing , c.q. het nieuwe beleid toegeschreven.

- Risico-analyse. Net als in het bedrijfsleven en als het goed is ook bij overheidsprojecten (met helaas nog uitzondering als de Betuwespoorlijn, metrolijnen en IT- projecten) hoort vooraf een risico analyse c.q. worst- case scenario gemaakt te worden met de bedreigingen/ mogelijke tegenslagen die kunnen optreden in de looptijd van het project. In het plan vinden we hier niets terug, is dit gemaakt en beschikbaar?
- Zijn er voldoende referentieplaatsen in Nederland waar dit systeem al functioneert en in hoeverre is de begroting van Leusden hieraan gespiegeld/ afgeleid. Zijn alternatieve systemen doorberekend en meegewogen in het beslissingstraject?
- Incidentele kosten. Het plan gaat uit van een looptijd van 10 jaar. Wat als het systeem van afvalscheiding in die periode wijzigt, bijvoorbeeld nog meer verfijnd wordt en als gevolg daarvan de gedane investering in minicontainers en ondergrondse containers nog niet afgeschreven zijn.
- Pos 7 . Nieuwe containers met scanners voor passen trekt ook vandalen aan die net als elders schade zullen opleveren, is dit ook begroot? In hoeverre zijn de containers hufter- en vuurwerkproof? De verkeersborden en abri's zijn dat in ieder geval niet en dat kost jaarlijks veel geld.
- Waar is een post onvoorzien?
- Pos 9 . Is het bedrag voor de opbrengst van €393.000,- / jaar gebaseerd op offerte van de verwerker op basis van 100% scheiding ofwel van gewenst gedrag van bewoners, hierboven is uitgelegd dat de enquête aangeeft dat dit niet 100% zal zijn. Niet volledige

scheiding zal meteen impact hebben op de opbrengst, we weten uit ervaring met scheiding van restmaterialen dat de opbrengst per/ ton lager wordt als de scheiding niet goed gedaan is (vervuild is) en niet goed verwerkt kan worden, het kan zelfs betekenen dat bijbetaald moet worden.

- Pos 9. De opbrengst kan afhangen van vraag en aanbod, het zou kunnen zijn dat de opbrengst / ton ingeleverd afval daalt als heel Nederland gaat splitsen op deze manier.
- Er is geen post voor de benodigde extra handhaving opgevoerd.
- Zijn er alternatieve systemen zoals bijvoorbeeld het Diftar systeem doorgerekend.
- Is er een beleid gemaakt , en een mogelijk bedrag gereserveerd voor het ophalen bij mensen die niet naar de container toe kunnen lopen?

Conclusie : Gezien de uitkomst van het respondentenonderzoek is een grote groep Leusdenaren (bijna de helft) nog niet toe aan het nieuwe inzamelen , dit in combinatie met het afrekenen naar gewicht restafval , werkt situaties in de hand dat afval op straat - naast de container-, in de sloten of elders beland. De belofte die de handhavingsartikelen in de verordening inhouden bieden op grond van de huidige praktijksituatie niet een positieve toekomstverwachting in deze, en wie draait trouwens voor de kosten van het zwerfval op, is dit verdisconteert in de financiële paragraaf van het Grondstoffenplan ??? . In de paragraaf financiën worden slechts de kale kosten opgevoerd zonder rekening te houden met worst- case situaties , posten onvoorzien , handhaving, kosten bijzondere groepen, economische, technische, maatschappelijke ontwikkelingen .

Een vraag tot slot : Waarom kiest Leusden niet voor een pilot onder een beperkte divers samengestelde groep van Leusdenaren en pas daarna voor het geleidelijk invoeren van het nieuwe inzamelen?